

№ 1/1957.

KULTURUTSKOTTETS betänkande № 1/1957 med anledning av landstingsman Viktor Arvidssons hemställningsmotion om uppdrag åt landskapsstyrelsen att utarbeta ett lagförslag till lag om landskapsunderstöd för att möjliggöra samma eller liknande kursverksamhet, som hålles vid arbetarinstitutet i Mariehamn (№ 6/1957).

Kulturutskottet konstaterar först, att landstinget genom beslut av den 16 mars 1955 givit landskapsstyrelsen i uppdrag att utröna möjligheterna för att till den åländska landsbygden förlägga enstaka kurser, vilka närmast skulle motsvara dem, som hållas vid arbetarinstitutet i Mariehamn. Förenämnda landstingets beslut fattades på basen av kulturutskottets betänkande № 3/1955 med anledning av landstingsman Viktor Arvidssons m.fl:s hemställningsmotion av i sak samma innehåll, som den nu föreliggande motionen.

Utskottet hänvisar till det föregående betänkandet och framhåller, att det kulturella arbetet bland ungdomen på den åländska landsbygden måhända lämpligast borde handhas av de redan förefintliga ungdoms- och kulturella föreningarna, så att ej den redan nu i viss utsträckning märkbara konkurrensen om kulturella bildningstillfällen olika föreningar och organisationer emellan ytterligare skulle skärpas, men då ett förverkligande av detta initiativ dock borde medföra nya impulser för ungdomens kulturella strävanden och bereda större möjligheter för ekonomiskt mindre bärkraftiga såväl föreningar som även kommuner att anlita fackkunniga föredragshållare och kanske också studiecirkelledare för medborgarnas fortbildning samt då slutligen i allmänhet genomförbara, kulturutvecklingen i samhället befrämjande åtgärder bör understödjas, har utskottet ansett motionen beaktansvärd. Utskottet förutsätter, att motionären själv avsett, att endast särskild kursverksamhet skall bedrivas på landsbygden. Utskottet har icke tänkt sig, att fullständiga arbetarinstitut skulle upprättas i de olika kommunerna. I fall landskapsstyrelsen dock skulle finna, att landskapsunderstöd icke kan beviljas blott för enstaka kurser, studiecirkel eller föredragstillfällen utan att i så fall egentlig arbetarinstitutverksamhet med tillhörande direktion och föreståndare etc. måste upprättas för att initiativet skall kunna förverkligas, anser utskottet att landskapsstyrelsen i sådant fall borde överväga att i sitt lagförslag införa det nya begreppet "medborgarinstitut", vilket alltså i sak skulle motsvara de nuvarande arbetarinstitutet. Utskottet anser nämligen benämningen "medborgarinstitut" ha en s.a.s. neutralare klang

-2-

och är utskottet även av den uppfattningen att denna benämning, åtminstone numera, närmare ansluter till verksamheten än den tidigare. För övrigt har sig utskottet bekant, att det på fastlandet redan torde finnas s. k. medborgarinstitut, som bedriver likartad verksamhet, som arbetarinstituten. Men, såsom ovan antytts anser dock utskottet, att landskapsstyrelsen i första hand borde koncentrera sig på att åstadkomma understödd kursverksamhet på landsbygden.

Ehuru utskottet nu, liksom i det tidigare betänkandet, anser att den föreliggande tanken på ett dylikt utvidgat kulturarbete först kanske hade bort närmare utredas förrän man skriker till lagstiftning i ämnet, har dock utskottet, med hänsyn dels till att landskapsstyrelsen uppenbarligen ej ansett befogat med några åtgärder i ärendet i enlighet med landstingets tidigare beslut och dels till att erforderligt utredningsarbete givetvis bör föregå en till landstinget gjord framställning om stiftande av viss landskapslag, enhälligt beslutat i sådant avseende frångå sitt tidigare förslag i ärendet, att landskapsstyrelsen nu skulle uppmanas att direkt utarbeta ett lagförslag, som skulle möjliggöra initiativets förverkligande.

Med hänvisning till det anförda får utskottet sålunda vördsamt föreslå, att Ålands landsting skulle giva landskapsstyrelsen i uppdrag att utarbeta och för landstinget framlägga ett sådant lagförslag, som skulle göra det möjligt att på den åländska landsbygden anordna särskild kursverksamhet, likartad den, som bedrivs vid arbetarinstitutet i Mariehamn, för vilken landskapsunderstöd skulle erhållas enligt samma principer, som vid arbetarinstituten.

Mariehamn den 13 mars 1957.

På kulturutskottets vägnar:

Wilh. Wilén
Wilh. Wilén.

Jan-Erik Lindfors
Jan-Erik Lindfors.

Närvarande i utskottet: ordföranden Wilhelm Wilén samt ledamöterna Gunhild Berglund och Harry Johansson.